

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1 szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisor tér-
fogata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezlszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Törvénykezésünk és a Bach-korszak törvénykezése.

E címmel vettük megyei jogászaink testületének egyik veterán tagjától a következő cikket, melyet már csak azért is szívesen közlünk, mert benne valláserkölcsi alapokon nyugvó eszme vették fel. — A cikkíró saját egyéni nézeteinek ad kifejezést e sorokban, de úgy gondoljuk, hogy az olvasók figyelemre méltónak fogják tartani és a mennyiben a tollforgatók hozzászólni kívánnak, szívesen meghallgatjuk véleményüket.

A beküldött közlemény így szól:

„Politikai és tudományos vitaközlésekre okot szolgáltatni nem szándékozván, történeti tények regisztrálása mellett, cikkemmel csakis azt kívántam jelezni: hogy a Bach-rendszer törvénykezésének előmozdítására nagy kiadással rendszeresített ellenőrzés előnyeit, kiadás nélkül is elő lehet állítani, — s állandó hatályra emelni, ugyanis:

A polgári törvénykezésünket, — mely bár örvendetesen oly fokra emelkedett: hogy Európa civilizált népeinek e tárgyú törvénykezéseivel a versenyt bátran felveheti, — ha a Bach-rendszer polgári törvénykezésével összehasonlítjuk, azt a consequentiát leszünk kénytelenek levonni: hogy a mi törvénykezésünk örvendetesen jó, a Bach-rendszer törvénykezése azonban, — mint a kifogások felett ékeskedő, — kitűnő volt, — ha pedig bonczkés alá tesszük azt a kérdést: hogy hát miért volt a Bach-rendszer polgári törvénykezése jobb? és melyik részében volt az jobb a miénknél? — E kérdésekre a közelmúlt története azt a választ adja:

Bach tudván azt, hogy közigazgatási és fenyítő rendszere a magyar nemzetnek nemcsak hogy nem kell, hanem hogy azt, a magyar nemzet kárhózatossá és utálatossá tartja, — mindenáron oda törekedett, hogy legalább az 1853-iki márcziusi pátenssel életbe léptetett osztrák polgári törvényt és törvénykezést kedveltesse meg velünk.

Bach e cél elérésére igen jó eljárási módot alkalmazott azzal, hogy bírának erőshangu nyílt parancsban szabályként meghagyta, hogy polgári peres kérdésekben ne nézzék a peres feleket, hanem tanulmányozzák a per tárgyát és ítéljenek törvény szerint.

Nyílt parancsbeli e rendeletére Bach oly nagy súlyt fektetett, hogy a 3 éves időszakban rendszeresített minden évad lejártá után, bíróságaira oly vizsgáló bizottságot küldött, mely a feltörvényszéki elnök által bevezetve, 3 feltörvényszéki gyakorlott vizsgáló bíróból állt, s utasításánál fogva az, a perbeli összes mozzanatokot vizsgálván, összeállított jegyzeteiből a felett mondott határozatot, hogy a per bírása szorgalmatos volt-e? s hogy ítéletei megfelelnek-e a kiadott nyílt parancsban és a törvénynek?

Nemleges esetben, az ihlet nélküli, kétes tudományu, lassu, határozatlanlag megrovott bíró hiába folyamodott előléptetésért, mert kérelmének csakis akkor adatott hely, mikor a lejárt következő évad soros vizsgáló bizottsága őt, a megrovás hatálya alól feloldotta.

Ezeket tekintve, a Bach-rendszer bírójának a feje felett függő Demokles kardja képezvén a mozgató erőt, igen természetes, hogy a Bach-rendszer törvénykezésének is be kellett válnia; s az, nemcsak hogy jó lett, hanem a gyakorlat szülte verseny alapján oly általános elismerést vívott ki magának, hogy a szakértelem által, a kitűnők osztályába soroztatott.

Tagadhatatlan, hogy Bach jó módus procedendit talált fel és alkalmazott, csak hogy a rendszer sok pénzbe került, s pénzügyünk azt, — kiválólag e miatt — ellenzi.

Egyéni felfogásom és érzetem szerint, az ellenőrzési kérdés megoldásának az lenne a leg-egyszerűbb, legezlszerűbb és a leghatályosabb, tartósabb módozata:

Mondassék ki törvényben, hogy az ítélő bíró ítéleteit mindig oly bevezetés mellett köteles kihirdetni: „A mindenható Isten és a király ő Felsége nevében“ ítéltetik stb.

Az ítélet e bevezetése, — mely csakis ítéletbeli csekély bővítést von maga után, s ő Felsége királyi fényét, hatalmát és lelki énjének tisztaságát emeli hatványra, — viszhangzani fog az ítélőbíró lelkének kamarájában is, s felébreszti fokozatosan az esetleg ott szunnyadozó lelkiismeretet.

A megkívánt ez ébredés pedig biztosítandja törvénykezésünk visszatartozhatatlan haladását, s annak a tökéletesség fénypontjáiig hatványozható emelkedését, — feleslegessé teszi az ellenőrzés nagy kiadásait, emelendi bíróságaink tekintélyét, — és utját fogja állani az anarchia terjedésének.“

P. J.

Mindenféle

(a „mindenfélé“-re).

Nem lévén beavatva a hírlapírás titkaiba, kissé tartózkodva veszem kezembe a tollat. Az a gondolat szekeriz ugyanis, hogy a hetedik nagyhatalmassággal diplomatiail összejöttökösbe kerülők s minden további tárgyalás megszakításával, kéziratomon hamarosan elverik a port, aztán mehetek én is Mafekingbe angolpescenyének. Mert azt akarom kifejtetni, hogy nekem bizony nem nagyon tetszik az, a mit a „mindenfélé“ írója prédikál a társadalom szekerének rudjáról, a köztisztaságról, eselédviszonyokról. És ha úgy beláthatnék én is a szerkesztőségi kulisszák mögé, a hol megismerhetném az egyéneket demaszkiált állapotukban, kik azokhoz a nemes ígéretekhez, melyeket hirdetnek, pompás jelmezeket öltének, magam is mosolyogva kiáltanék föl: „ne izélj, pajtás! Hisz magad se követed azt, a mit hirdetsz!“ A pap megissza a boroeskát és hirdeti a mértékletességet, — a professor szivarozik az utcán s egyszer-másszor egy kis kalaberral üti agyon idejét, — a diakot ezért becsukják, megrójják, erkölcsi magaviseletét kevésbé szabályszerűre süllyeszti, s többszöri ismétlés esetén kicsapják. — Vajjon nem ugyanezen mértékkel szükséges e mérni azokat is, kik a hírlapok hasábjain nyomdatesték alá adják a lelkökből kiizasztott gondolatokat s elhitetik velünk, hogy ők magasabb régiókban születtek, pedig a gyakorlati életben egy árva lépést sem tettek arra, hogy saját udvarukon ne tapicskoljanak a sárba? Aztán nem is egészen igaz az, hogy nálunk étlapok vannak az utcán, csak úgy szörványosan fordul elő olyan helyeken, a hol az istenadta eseléd nem tudja, hogy mit csináljon a dézsájával — s nem róhatjuk föl az ő vékony műveltségének rovására azt, a mi nem is az ő hibája. Azért hajlandó vagyok egy hajszálnyura pártfogolni a mi modern páriáinkat is, kiknek az ég alatt nincs semmi protekciójuk, hanem azért a havi 5—6 forintért derékszakaadásig kell dolgozniok. Rossz néven veszik tőle, ha beszél, ha templomba megy, ha szereti a szeretőjét, ha sokat eszik, vagy ha az összeturkált ételmaradékot a kutyának adja. Tele vagyunk panasszal, hogy mily rettenetes rosszak a eseléddek, pedig — tisztelet a kivételnek — nem a közönség neveli-e őket?

De arra is kell egy-két ellenkező észrevételt tennem, a mit az izlésről beszél a mindenféle írója. Odavet néhány esappanó szót (Schlagwort) látszólagos igazsággal megterhelve. Mert kétségtelen az, hogy a közönség szereti az érdekes, az idegrázót s jobban szórakozik a „petit cochon“ kétes értékű pajkosságain, mint az ember tragédiájának fénséges igazságain. De vajjon mindezekért a nagy közönség felelős? Hisz itt is csak egyesek hibáiról, vagy enyhébben szólva, észrevétlen tévedéseiről lehet szó, melyek aztán divatot csinálnak. A régi Párisban egy udvari estély alkalmával egyik császári hercegnő fehér selyem ruhájára egy pohár burgundi vörösbort ömlött; a hercegnő nem vette észre az éktelen foltot s úgy jelent meg a vendégek előtt. Egy óra mulva azonban az összes hölgyek ruhája burgundi vörösborral volt leöntve — s egy hét mulva a vörösborral izléstelenül leöntött szoknya divat lett még a caffè chantantokban is. Es ez ugy dióhéjban megtörtént az alföldön is, midőn a kisváros szeladonja minden ok nélkül felgyűrt nadrággal jelent meg a piacon, másnap az egész városi fiatalság felgyűrt nadrággal járt. Így lett divat a császárszakál, Vilmosba-

pusz, Blahafejkötő, chignon, s a társadalmi élet szükségleteinek ezer meg ezer hóbortja, a melyek közül a művészet alapelveiben megállapodott izlés kiválasztja és megtartja azt, a miben az eszhetikai szép megnyilatkozik, a többit eldobja — mint a tournürt, krinolint, ewikkert; czopfot, faggyugyertyát stb. E kézzelfogható tapasztalatok alapján bátor vagyok megreszkizni azt a véleményt, hogy az izlés csak ideig-óráig lehet zavaros, megromlott, mert a szépek a természet által belénk oltott szeretele folytán önmagától megtisztul ép úgy, mint a bor miután kiforrott. Valamikor a legnemesebb műfajnak, a tragédiának volt divatja, aztán a népszínműnek, aztán az operetnek, — aztán az izlés kezdett megromlani, mint a jó, tisztta bor, mikor egy kissé megdohosodik, de az, a ki a bort nem nélkülözheti, megissza a dohost is, mert azt tartja, hogy csak az első pohárnak van valami furesa íze, a többit már nem érzi. Így tesznek azok is, a kiken erőt vesz a szellemi korhelykedés. A 40-es években Szép Helenát furesának találták, pedig akkor még csak az egyik lába szenvedett némi nuditásban, míg ma e poétikus zenéjü és szövegü operett személyzete úgy tűnik föl, mint egy erkölcsnemesítő egyesület a Charlie néjze, Kikapós patikárius s más efajta megújult bohózatokhoz képest.

Es mindennek nem az a vendégsereg az oka, mely még a dohos bort is megissza, hanem az a koresmáros, ki elég vakmerő azt feladni. De a logikai következtetés fonalan mindenesetre el fogunk jutni arra a pontra, a melynél a lélek, mintegy megcsömörölve, sóvárogni fog egy kis égi fény után és míg azt a kor előteremti, kegyeletes lélekkel keresi gyönyörűségét a porából feltámasztott Othellokban, Bánkbanokban, Vasgyárosokban.

Ne panaszojunk tehát, hanem várjuk be nyugodtan, míg ez a lelki esömör beáll, akkor — ha ezt még mi is megérjük — igyekezzünk arra, hogy a nemes izlés uralma közéletben, társadalomban, művészetben, irodalomban egyaránt állandó legyen.

Csak ezt akartam mondani.

Noir.

Farsang.

A nőegyesület bálja február 2-án.

A rimaszombati társadalomba a napsugár derűs, mosolygó fény sugarai kévékben törtek utat, egy már-már fakulásnak induló képnek új színt, új ragyogást, új hódító erőt adandók.

A jótékony kedves nemtői alakítottak nemes gardát, szentezelü zászlójuk alatt a nyomor és árvaság enyhítésére összebörözni a társadalom legjobbjait, hogy míg az emberiség elhagyatottjai szenvedéseinek könnyítésére, s könyeinek felszárítására megnyitják a tehetősebbek anyagi forrásainak segítségét, addig ez áldást-hozó működés szívet nemesítő munkálkodásán felül emelkedve, egyuttal a társadalmi élenek egy szebb jövő, egy jobb irány felé való haladására is hatalmas lökést adjanak! Mert hát valljuk meg őszintén, évek óta sínylett társadalmunk egy határozott irány hiányában, évek óta kerestük Ariadne fonalát, a mely a kibonyolodáshoz vezessen, évek óta az élet kellemesebb derűje utáni szomjuság kinozta lelkünket, míg most minden erőltetett agitatio nélkül, minden mesterkedés hiányában, a természetes hatások varázsütéseinek sikerei alkottak meg egy fényes tündöklő képet, a melyet elteledni nem fogunk soká! Nem feledünk el, sőt az a tudat ébredt fel bennünk, hogy társadalmi életünk egy szebb és igazabb jövője előtt állunk, — az a kép tárult fel előttünk, hogy a kép első megvalósulása immár is bekövetkezett, s hogy az, a kinek lelke kipattantotta a gondolatot, a törekvést a mai estére, csakugyan hivatva van nemesebb, tisztább és önzetlenebb szellemével egy újabb, derültebb, hódítóbb, meggyőzőbb és az embereket s lelküket kiegyenlítőbb irányba vezetni. — Es ez a tudat varázshatalmával az első percztől, a hogy a bál-terem küszöbét átléptük, meghódította az embereket!

A bál kék volt, de az emberek hangulata a rózsaszínt játszotta. Kék bál volt, hogy az embereket az egyszerűség jelszava alatt a tulzott fényűzés nyitgától megóvja, s ezzel is új irányt adjon, hogy ne a fényűzés pompájában, de a jókedvben és társadalmi fesztelen érintkezésben keressük a multságok sikerének kulcsát, s a nemes egyszerűség igazi bajaiban több előnyt találjunk, mint a luxus versengéseiben.

Ez a hatalmas program társadalmi életünk egy a mai est által első helyre juttatott nemes alakjának még nemesebb lelkéből pattant ki, s aranyozta meg a mai est emléket.

Ez az elismerésre és tiszteletre igazán méltó nemes alak *Samarjay* Jánosné úrnő, a jótékony nőegylet elnöknője volt. — Az est ünnepe volt egyuttal őszinte, önzetlen igaz törekvésének, a melynek hatásai alatt sokan ösmerték meg nemes intencióit, kik eddig arról sejtellemmel se bírtak, a kik pedig azt eddig is teljes öntudattal méltányolták, gazdag tapasztalatokkal szaporították ösmereiteket.

Az est közös jelszava volt, éljen a mai sikerült est, éljen megteremtője *Samarjay* Jánosné urnó!

A hölgyek remek és eddig alig tapasztalt nagy gardája sorakozott körül, mindannyian egytorma színű kék ruhában! De balga ki azt hiszi, hogy az est azért untató és unalmas volt, sőt ellenkezőleg a női leleménység bámulatos képessége volt alkalmunk esodalmi a variatiók ama végtelen sorozatában, a melyet a kék színek festői ruhaalkotásai által összehozott. — Érdekes ellentétet alkottak a kék szín óriási nagy számu hölgy képviselőivel szemben a fekete frakkok sűrű csoportjai, úgy hogy alapos kétség volt az iránt, hogy mikép lehet a nagy közönség e sűrű phalanxai között mozogni. Valóban feladat volt. A kedves háziasszony, *Samarjay* Jánosné urnó e sűrű sorok közt vonult be a zene jökevény ritmusai között, a lelkesedés és szívelegétől áthatott őszinte tiszteletnyilvánítások között.

A terem érdekességét emelte a három pompás buffet, egy czukrázda, egy étkező és borozó, a hol szébb-nél-szebb, kedvesebbnél-kedvesebb hölgyek szolgálták és kinalták elismerésre méltó diszertióval a vendégeket. — Eddig egy ilyen buffet valóságos réme volt a mulatóknak, ma a kedves háziasszony jelszavának hatása alatt a legkeresettebb czélpont. — Itt fejlődött ki a leg-élénkebb élet; nagy városok fényesen megírt jelenéi játszódtak le itt, a hol a szellem futott versenyt a jókedvvel; a hol tréfa-tréfát ért, s mulató csoportok versenyeztek a jókedvű kacagásban.

Itt a pezsgő a durrogásából hangzott ki egy óriási csoport vidám csapongásának minden skálája, a hol a pezsgő tette sorossa az embereket a jókedv páratlan derűjében sütkérezni, míg mások nem foglalták el a helyet, — amott a czukrázda édességeit esabitó mosolyok közt árulták még esabosabb szépségű hölgyek, és a kit jobban érdekelt ezeknél egy jó s izletes hideg vacsora, ezek a delikatessék pompás buffetjét ostromolták.

Itt bájos lánysergeet ostromoltak az ifjak, hogy tőlük virágot vegyenek, a melyeket *Bánhidy* Istvánné urnó ajánlott fel, s a miből 200 koronát hoztak be a mosolygó arczú földi angyalok.

E mellett a közönség hullámozott fel s alá, a zene lelkes hangjai jártak át a terem egész légkörét, a tánc folyt páratlan jókedvvel, kitartással, s mindez összefolyt egy képbe, a melyre a szemlélő azt mondhatta, ezt még soha sem láttam Rimaszombatban; hisz itt egy fővárosi élet játszik, ragyogó, sikerült előkelő arányokban.

A kép kontúrjai pillanatról-pillanatra fejlődtek, színei élénkültek, és éjtél felé eltértek a ragyogó zenithet.

Nos, most jött a legszebb, az óriási nagy társaság a nagyteremben terített asztalokhoz ült.

Mintegy nagy összefüggő, szép társaság, ennél is több, magyaros értelemben nemzetség ült ember-ember mellett.

A jókedv ezer változatai, milliószerű zsbongása árasztotta el a terem szűknek bizonyult méreteit, s annak valóságos hullámvéréseit véltük hallani.

A hang alig nyitható magának utat.

A jókedv zugó viharán keresztül tört magának utat *dr. Szeless* Ödön felköszöntője, midőn a költőre hivatkozott, ki ezt énekelte, *mi kék az ég!* s azt ma este a kékruhás hölgyekben leszállva, s kedves fejükben egy-egy égi csillagot lát tudókölni. Eszébe jut a föld minden nyomorusága, nehézsége, ezáltalán küzdelme, csalódása, a mely ellen annyi vigaszt lát a mosolygó kék égből, és esti csillagaiban. Itt is biztató érzéseket ébresztenek fel a nemes hölgyek, kik egy jobb irányzat angyalai gyanánt jelennek meg a társadalom égboltozatán, itt is keressük az ő vezérlő csillagfényüket, s ha a csillagászok által jósolt Leonidák meg nem jelentek, s azokat hiába vártuk az *Akasztó* hegyen, megjelentek itt ma este, vezérükkel *Samarjay* Jánosné urnóval, ki szellemének fényével, egyéniségének önzetlenségével egy szebb jövő reménysugarait vetette közbénk és ép azért mindenki őt igaz odaadó melegséggel üdvözlö.

Viharként zugott végig az az éjen, a mely az ünnepeit urnót éljenzéseinek hangtömegével emelte magasra.

A hangulat most már minden bilineseket szétört, s aradata elsöpörte még a misantropok utolsó kétkedő gondolatát is. — Jókedv-jökevényre halmozódott.

Most jött a szupé-csárdás! Ez az embereket képeletszárnyain a kékbe röpitette!

Réggel felé járt az idő! Előttem az emberi hangulatok kaleidoszkopja, s a tudat, hogy a pillanatok elröpültek, s mint minden jónak, ennek is csak vége szakadt. Átfutottam újra az éj emlékeit, a megelégedés édes érzése járta át lelkemet, ereimet; a philosoph nyugodt, sőt rideg elmélkedését is belevegnyittem az est eseményeit mohón elnyelő lelkem turbináiba, s arra a meggyőződésre jutottam, hogy ma este mulattunk nagyot, romboltunk elhibázott irányokon és építettünk helyesebb és maradandóbb alapokat.

Isten adja így legyen!

A szép est sikereit a háziasszony *Samarjay* Jánosné urnón kívül elősegítették *Máriássy* Lászlóné, *Dr. Marikovszky* Istvánné urnók, kik nagy buzgalommal igyekeztek az est anyagi és erkölcsi sikerén. Ebben támogatták őket a rimaszombati társadalom legkedvesebb és legszeretettelőbb tagjai. Es pedig: *Beliczky* Viktorné, *dr. Cziner* Miksáné, *Eperjessy* Józsefné, *Farkas* Zoltánné, *Fülöp* Benjáminné, *Horváth* Józsefné, *Kishonthy* Józsefné, *Kubinyi* Bertalané, *Lokesánszky* Endréné, *Molnár* Józsefné, *Nagy* Elemérné, *Ragályi* Gyuláné, *Süteő* Istvánné, *Szakall* Istvánné, *Stolcz* Mártonné, *dr. Szeless* Ödönné, *Széplaky* Lajosné, *Török* nővérek és *dr. Veres* Samuné. — Elismerés illeti a rendező-bizottságot, a melynek élén *Komáromy* István alkalmi kék ruhában buzgólkodott. — A szép estén ott voltak:

Asszonyok: *Benkár* Pálné, *Beliczky* Viktorné, *Bernáth* Gyuláné, *Bodon* Józsefné, *Czinke* Istvánné, *Dr. Cziner* Miksáné, *Csider* Antalné, *Eperjessy* Józsefné, *Farkas* Zoltánné, *Fülöp* Benjéné, *Dr. Fodor* Béláné, *Glaufl* Pálné, *Glósz* Arthurné, *Horváth* Józsefné, *Hevessy* Bertalané, özv. *Hegyessy* Sándorné özv. *Illés* Gyuláné, *Juraskó* Jakabné, *Kálniczky* Gézáné, *Dr. Kármán* Aladárné, *Kemény* Erzsi, *Kern* Adolfné, *Kishonthy* Józsefné, *Kubinyi* Aladárné, *Lindtner* Gézáné, *Dr. Lichtschein* Adolfné, *Lokesánszky* Endréné, *Máriássy* Lászlóné, *Medveczky* Sándorné, *Miskolczy* Istvánné, *Molnár* Józsefné, *Dr. Marikovszky* Istvánné, *Müller* Vilmosné, *Ragályi* Gézáné, *Ruszkay* Gyuláné, *Samarjay* Jánosné, *Sarlay* Pálné, *Stolcz* Mártonné, *Süteő* Istvánné, *Smidt* Gusztáv-

né, *Szakall* Istvánné, *Szakall* Vinczéné, *Széplaky* Lajosné, *Szeiffert* Antalné, *Dr. Szeless* Ödönné, *Török* Jánosné, *Ternyei* Jánosné, *Tomesányi* Lászlóné, *Törköly* Józsefné, *Tornallyay* Dezsóné, *Gróf Vay* Dezsóné, *Dr. Veres* Samuné, *Veres* Lázárné, *Dr. Zehery* Istvánné, *Zwicker* Ottóné stb.

Leányok: *Alitisz* nővérek, *Bánhidy* Malvin, *Bernáth* Ida, *Bodon* Juliska, *Benkár* Erzsi, *Farkas* Matild, *Fodor* Malvin, *Glósz* Vilma és *Aranka* Glaufl Anna, *Gaján* Irén, *Hegyessy* Jolán, *Illés* nővérek, *Juraskó* Aranka, *Kalas* Anna, *Kishonthy* Sári, *Kubinyi* Margit, *Medveczky* Erzsike, *Perjessy* Piroska, *Polgáry* nővérek, *Rásky* Etelka, *Ruszkay* Aranka, *Szakall* nővérek, *Stolcz* nővérek, *Sarlay* Irén, *Szentmiklóssy* Ilona, *Schmidt* Margit, *Ternyei* Margit, *Tornallyay* nővérek, *Törköly* Margit, *Török* nővérek, *Veres* Ilona stb.

A tüzoltó bál február 3-án.

A nőegyleti bál függőnye szombaton reggel legördült, a szinpad díszleteit rendbehozták, s szombaton este már ismét felgördült a függőny, hogy az elmúlt est fényes képét újra felidézze, sőt még újabb s újabb társaságok, társadalmi körök jókedvű csoportjaival gazdagítsa.

Két nagy bál egymásutáni két este nagy s kiterjedt arányokban eddig szinte képtelenségnek látszott, míg a második est azzal a tanulsággal is gazdagított, hogy helyes vezetés mellett Rimaszombatban is sok lehet. — Egymás mellé esett a két bál, mintha azok intézői testvéri jóbort adtak volna a közös erővel közös czélra irányítani a társadalmat. Ugyanazon elvek, s bár más vezetők, a közös eszményben találják meg közös részüket.

Szombat este a tüzoltó egyesület kipróbált erői léptek ki a sikra, eszes, őszinte, férfias nyílt és tevékeny főparancsnokuk *Farkas Zoltán* vezetésével.

Ez az egylet sok sikert ért el már fennállása óta, s bebizonyította, hogy szerencsésen tudja egyesíteni a különböző társadalmi osztályokat a társadalmi élet nemesebb czéljaira, amely igyekezetében az embert csak érkező erkölcsi előnyei szerint mérlegeli. Ez az oka, hogy mulatságai is rokonszenvesek, vonzóak, s mindig a társadalom széles köreit gyűjtik együvé. Múltán nagy várakozással tekintett mindenki a mai est felé is; és a szép remények fényesen bevaltak. A bálterem egyesítette a város, vidék előkelőségeit s polgárságát olyan kellemes harmóniába, a milyent rég láttunk Rimaszombatban.

A tüzoltó-testület a bál előtt testületileg sorakozott a „Rózsa” kapujában.

Kilencez óra tájt vágató fogaton érkezett: az egyleti kürtösök riadói, a tüzoltóság zúgó éljenzései között *Farkas* Zoltánné úrnővel ő nagysága, az egylet legszeretettelőbb bálányja: térje az egylet főparancsnokának oldalán, ki fényes díszben fogadta tüzoltóinak tisztelegését.

Komáromy István bálélnök a kertészeti remekével, gyönyörű rózsacsokorral fejezte ki hódolatát, majd a bálanya a tüzoltóság feszes sorfalai és a Rákóczy-induló diadalmas hangjai között vonult be a terembe, a mely perezről-perczre alig győzte befogadni a felvonuló fényes vendégsereget.

E közben a teremben *Farkas* Zoltánné urnó, mint bálanya az ő nemes egyénisége, páratlan szeretetreméltósága, fenkölt szellemének legszebb diadalát aratta, midőn figyelmével mindenkit lekötölezett, s midőn viszont mindenki sietett ő iránta is legőszintébb tiszteletét és rajongását kifejezésre juttatni.

Ez a pont volt jagadhatatlan az est legragyogóbb, legszillogóbb fénypontja.

Érdekesen élénkítették a termet a tüzoltók izléses egyenruhájukban és mozgékony magaviseletükkel.

Emeltek az est fényét a hölgyek dítvánt szép toilettjei, de leginkább az a páratlan jókedv, a mely a mulatságon az első pillanattól végig uralkodott.

Mikor *Farkas* Zoltánné úrnő megadta a jelt az első csárdásra, ha valaki a terembe e pillanatban lépett, bátran hihette, hogy a szupé-csárdást járják.

A négyeseket pedig 60 pár táncolta, — négy coloneban, s a „Rózsa” nagyterme nagyon kiesinek bizonyult.

A tüzoltóság e mellett beállott a gyujtogatók közé, a kedv és lelkesedés szikráit szórva szét, tüzlángot szítva azokból, oltásra persze nem is gondolva.

A tűz pedig mindjobban lángra kapott, s a parancsnok, az egyszer az igazi öröm kifejezéseivel gyönyörködhetett a támasztott tüztenger felett.

Igy haladt a mulatság éjféltűn kettőig, midőn a szép és nagy társaság a kaszinó termeibe vonult.

A jókedv csapongása itt a fehér asztalok mellett igazi otthonra talált és egy igazán lelkes társaság derűjén át hatottak *Komáromy* István bálélnök sz. vai, ki poharat emelt *Farkas* Zoltánné urnó, mint bálanya egészségére, éltetve őt, mint a ki egyéniségének varázshatalmával, szeretetre méltóságának legszebb kincseivel vonzotta együvé a szép társaságot. Tomboló éljenzés, féktelen lelkesedés ünnepelte az est csillagát: *Farkas* Zoltánné úrnővel.

Aztán ismét tovább folyt lankadatlan kedvvel a szép mulatság, újabb és újabb derűt és jókedvet hozva a táncoló párok, a mulató közönség soraiba, s a nap reggeli sugarai még együtt találtak a vígan mulató társaságot, a mely a tüzoltó bálról feledhetetlen emlékekkel távozott.

Már mindenki elment, csak egy kis társaság tartott ki még, a czigány zenéje édesen zümmögött és a kik ott voltunk újra átéltek a bál minden kedves epizódját, minden pillanatát, s kellemesen fűződött át a lelkekből a megelégedés a szemek csillogásán, a melyek mind azt mondták, a tüzoltó bál fényesen sikerült, a függőny a második siker után is tapsok között legördülhet. — A folytatás következni fog.

A szép mulatságon megjelent *Hános* László főispán, *Fáy* István, *Radvánszky* György orsz. képviselők stb. stb. A bálon megjelent a rimaszécsi tüzoltótestület képviselőiben annak alparancsnoka is. A díszes hölgykoszoru soraiból a következőket sikerült feljegyezni:

Asszonyok: *Alitisz* Pálné, *Bernáth* Gyuláné, *Bodon* Lászlóné, *Biró* Lászlóné, *Farkas* Zoltánné, *Fülöp* J.-né, *Glósz* Arthurné, *Ghiczy* Józsefné, *Gömöry* Miksáné, *Horváth* Józsefné, *Hollósy* Józsefné, *Hegyessy* Sándorné, *Hevessy* Bertalané, *Illés* Gyuláné, *Jakabfalvy* Béláné, *Jankovits* Rudolfné, *Konyha* Béláné, *Máriássy* Lászlóné, *Medveczky* Sándorné, *Majomy* Jánosné, *Makovits* Alajosné, *Molnár* Józsefné, *Molnár* Jánosné, *Náray* Jánosné.

Piovares Jánosné, *Ragályi* Gyuláné, *Samarjay* Jánosné, *Széplaky* Lajosné, *Szakall* Istvánné, *Szakall* Vinczéné, *Dr. Szeless* Ödönné, *Szeiffert* Antalné, *Schönl* Ödönné, *Sulik* Andorné, *Stehlnszky* Ignáczné, *Süteő* Istvánné, *Szentmiklóssy* Kálmánné, *Tornallyay* Zoltánné, *Tornallyai* Dezsóné, *Tomay* Alajosné, *Vozáry* Samuné, *Vinis* Viktorné, *Juhász* Józsefné stb.

Leányok: *Alitisz* nővérek, *Bánhidy* Malvin, *Bernáth* Ida, *Braun* Gizella, *Csencsik* nővérek, *Farkas* Matild, *Fülöp* Gizella, *Ghiczy* Lenke, *Glósz* nővérek, *Hegyessy* Jolán, *Hollósy* Anna, *Hruska* Ferike, *Horvay* Zsuzsanna, *Illés* nővérek, *Ibos* nővérek, *Juhász* Erzsike, *Jakabfalvy* Gizella, *Kossuth* Jolán, *Kis* Erzsike, *Maurer* Olga, *Medveczky* Erzsike, *Molnár* Juliska, *Majomi* Etelka, *Polgáry* Karola és *Iza*, *Piovares* Mariska, *Szakall* Rózi és *Marcia*, *Szentmiklóssy* Ilonka, *Szabó* Katika, *Szevevényi* Ilonka, *Vályi* Margit, *Török* nővérek, *Koreny* Erzsi, *Tornallyay* Margit, *Tornallyay* Évi, *Tornallyay* Viktória.

Vidéki muzeumok és könyvtárak segítése.

„Wlassics Gyula kultuszminiszter a minap döntött a magyarországi vidéki muzeumok és könyvtáraknak 1899. évi állami segítése ügyében. Elfogadta azt a javaslatot, a melyet az országos könyvtár és muzeumi tanács a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségével egyetértve eleje terjesztett. A rendelkezésre állott csekély összeg s a többféle jogos igény közötti aránytalanság folytán ez a javaslat nem volt a könnyebb föladatak közül való. A muzeumi és könyvtári ügyben ugyanis nálunk is nagy élénkség állott be az utóbbi években Nyilvánvalóvá lett, hogy a nagy országos gyűjtemények mellett a vidéki kisebb muzeumi és könyvtári intézmények is oly nevezetes közművelődési és tudományos érdekeket szolgálnak, melyek fokozottabb figyelemre és hathatósabb támogatásra teszik őket érdemesekké. A muzeumok és könyvtárak országos tanácsa, mint különösen a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége első sorban arra irányította működését, hogy a létező intézmények természetéről, jelentőségéről stb. tájékozást szerezzen és addig, a míg az állam ez intézetek fölvirágoztatására nagyobb összegeket áldozhat, a legsürgősebb kívánalmak kielégítéséről gondoskodik. A főfelügyelőség tagjai a legtöbb gyűjteményt meg is tekintették s személyes tapasztalataik voltak a legtöbb esetben döntők a segélyezés irányára és mértékére nézve.

Az 1899. évi állami segélyösszeg a következőleg oszlott meg: az árvamegyei Csaplovics könyvtárnak könyvanyaga rendezésére 400 frt, az aradi Kölcsey-egyesület a pécskai ásatások folytatására 300 frt s az egyesület által megvásárolt Atzél könyvtár vételárának törlesztésére több éven át adandó segély első részletül 500 frt, az alsó-fejérmegyei tört. régészeti és természettudományi egyesületnek Gyulafehérvárott az apulumi ásatások folytatására 300 frt, a halasi reform. egyház könyvtárának 500 frt, a kecskeméti városi muzeum és könyvtárnak a könyvtár kiegészítésére 300 frt, az erdélyrészi Kárpát-egyesületnek Kolozsvárott néprajzi tárgyak gyűjtésére 500 frt, a mosonmégyei történelmi és régészeti egyesületnek Magyar-Ovárott gyűjteményei gyarapítására 400 frt, a biharmegyei és nagyváradi történelmi és régészeti egyesületnek gyűjteményei gyarapítására 200 frt, a pozsonyi városi muzeumnak gyűjteményei gyarapítására 300 frt, a szabkai városi könyvtár egyesületnek könyvtára gyarapítására 300 frt, a szegedi Somogyi-könyvtár és a városi muzeumnak régiségtára gyarapítására 300 frt, természet-tudományi gyűjteményei preparálására 300 frt, összesen 600 frt, a keszthelyi Balaton muzeumnak a moguntionai ásatások költségeire 200 frt, a tolnamegyei muzeumnak Szegzárdon gyűjteményei gyarapítására 500 frt, a csongrádmegyei tört. és régészeti társulatnak Szentesen gyűjteményei gyarapítására 300 frt, a délmagyarországi tört. és régészeti muzeum társulatnak Temesvárott régészeti sakkönyvtára gyarapítására 300 frt, a tiszafüredi muzeum és könyvtáregyesületnek könyvtára gyarapítására 200 frt, régiségtára gyarapítására 200 frt, összesen 400 frt, a turóc-szent-mártoni muzeumi tört. társaságnak könyvtára gyarapítására 300 frt, a verseczi városi muzeumnak gyűjteményei gyarapítására 300 frt, a bács bodrogmegyei Történelmi társulatnak Zomborban gyűjteményei gyarapítására 300 frt utalványoztatott ki. Az E. M. K. E. és a F. M. K. E. népkönyvtárak szervezésére egyenkint 500 — 500 frtnyi segélyben részesültek.

Nem nehéz belátni, hogy ez a kis összeg alig alkalmas egyébre, mint hogy az egész vonalon megindult társadalmi akciónak ösztönzésül szolgáljon s dokumentálja azt a tényt, hogy a vidéki muzeumok és könyvtárak most már ott szerepelnek a közművelődési államkormányzat programján, mint állandó figyelem és gondoskodás tárgyai. Egyébként már a legközelebbi jövőben e tekintetben is sokkal kedvezőbb állapotokra van kilátás. Wlassics miniszter az 1900. évi állami költségelőirányzatba a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelősége által képviselt ügykör czéljaira 100.000 koronát vett föl, a mely összeg módot fog nyújtani, hogy az oly szép lendületet vett társadalmi érdeklődés és tevékenység a fokozottabb állami támogatás révén újabb szárnyakhoz jutva, a vidéki muzeumok és könyvtárak ügyét segítse, újabb alapszervezések, a gyűjteményeket s ezek kezelését ismertető művek kiadása stb. által arra a nivóra emelje, a mely e nevezetes közművelődési tényezőket a magyar kultúra mai szervezetében megilleti.

A napilapok közleményéből is látjuk, hogy az államkormányt is figyelmére méltatja a vidéki muzeumokat és közkönyvtárakat, mint a melyek a kulturát, a tudományos érdekeket szolgálják.

Nekünk is van megyei muzeumunk, csak hogy nagyon mostoha körülmények közt tengődik. Eredetét az 1882-ben rendezett gömörmegei művészeti és régészeti impozáns kiállításból vette. Egyidejűleg alakult meg a gömörmegei muzeumegyesület, melynek hivatása lett volna az intézményt kellő virágzásra emelni; azonban tért engedett a csakhamar létrejött közművelődési egyesületnek, maga pedig ezután a részvétlenség miatt eszedesen elhunyt. Szervezete, mely kormányt megerősítéssel bíró alapszabályai értelmében alakult, immár szertehullott.

Nem kicsinyelhető az az eredmény, melyet különben a buzgóság egybegyűjtött. Ám a helyiség akadályozza a továbbfejlődést, sőt a rendezés munkája is lehetetlenné vált a nappal is sötét szobában. Várunk kell

hát, míg a megye új székháza fölépül. E palotában — mint tudva van — a muzeum számára két terem van a tervben föléve. Igen helyes. Csakhogy e két terem a meglévő tárgyak berendezésével csakhamar megtelik. Hová terjeszkedjék azután?

Vannak a m. muzeumnak jeles pártfogói, kik — igeretük szerint — mielőtt a muzeum állandó és végleges helyiségbe jut, értékes gyűjteményeiket a muzeumnak ajándékozzák. Utaljunk-e még arra, hogy mennyi elrejtett kincs lehet nagy történeti mulattal bíró megyénkben fölkeresni? Az eddig csak szórányosan eszközölt ásatások is igazolják, hogy a megye praehistoriai kora még sok becses anyagot fog szolgáltatni. És ha sokáig késünk, aligha gyűjthetjük össze az iparműtörténelemre vonatkozó tárgyakat, melyek még itt-ott megvannak, de hovatovább idegen élelmes kutatók szemünk láttára elhordják megyénkbel.

A természeti tárgyak gyűjtéséről nem is szólunk, mert ez maga egy nagy osztályt képezhetne. Különböző is a megye természeti viszonyai elég gazdagon vannak a helybeli főgymnasium muzeumban képviselve. De meg kell említenünk a megyei könyvtár kérdését. Lelkes ügybarátok már eddig is mintegy hatszáz kötetet adtak össze. Avagy nem méltánylandó az a törekvés, ha e könyvtárnak kiegészítő részét egy hírlapkönyvtár fogja képezni? Hiszen már eddig is össze vannak gyűjtve első sorban a megyében eddig megjelent hírlapok, melyek a közéletnek megannyi napló, jó szolgálatot fognak tenni a jövő kor történetirójának. De vannak több központi napilapnak évtizedekre terjedő folyamatai. Ki ne látta be annak hasznát, hogy a megyében legalább egy helyen gyűjtendők egybe a köznapi életben ephemerértékű napilapok?

Meg vagyunk ugyan győződve, hogy a vármegye intéző körei tisztában vannak egy megyei muzeum rendelkezéséről, sőt ha még eddig semmi történet nem volt ez irányban, annak létrehozása iránt megtennék a szükséges lépéseket most, midőn egy modern székház építése áll küszöbön. Csak egy tekintetet kell vetnünk az imént reprodukált közleményben megnevezett s állami segítségben részesült vidéki muzeumok és könyvtárak sorozatára és alig hisszük, hogy Gömör-Kishont vármegye azon városok és megyék mögött akarna maradni. Így aztán a mi muzeumnak is juthat valami abból a százezer koronából, melyet Wlassics miniszter a vidéki muzeumok segítésére az idei költségelirányzatba fölvevett.

Hírek és vegyesek.

Egyházlátogatás. Hétfőn, e hó 5-én látogattak meg a helybeli ref. egyházat utiszt. Csabay Pál és Simon István espereslegi kiküldöttek s ez alkalommal a presbiterium jelenlétében megvizsgálták s teljesen rendben találták az egyház mindenemű számadásait. — A küldöttség tiszteletére az egyháztanács ebédet adott, melynek során Baksay István szép felköszöntőt mondott a küldöttség tagjaira. Felköszöntőket mondtak még Molnár József a lelkészekre, Csabay Pál Baksay István főgondnokra, dr. Veres Samu a presbiteriumra, Baksay István Szabó József algondnokra, Molnár József a pompás ebédéről gondoskodó papnékra. Az emelkedett hangulatú társaság a késő délutáni órákban oszlott szét.

A polgári olvasóköri közgyűlése. A rimaszombati polgári olvasóköri február hó 11-én d. u. 3 órakor tartja saját helyiségében rendes évi közgyűlést, melynek tárgysorozata ez: 1. Elnöki megnyitó. 2. Az 1899. évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 3. Jelentés az egylet 1899 ik évi működése eredményéről. 4. Bizottsági jelentés az egyleti pénztár számadások megvizsgálásának eredményéről. 5. Az 1900. évi költségelirányzat megállapítása. 6. Választmány javaslata az udvarnok fizetésének emelése tárgyában. 7. Tisztviselők választása. 8. Az új választmány megalakítása. 9. Indítványok, előleges bejelentések. (A tagdíjakkal hátralelőzők kötelezettségüket a közgyűlés előtt teljesíteni tartoznak, mert ellenesetben jogaikat nem gyakorolhatják!)

Új ügyvéd. Dr. Szontagh Sándor ügyvéd, rimaszombati lakost a miskolci ügyvédi kamara az ügyvédek lajstromába bejegyezte.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Gyüre Albert beregszászi kir. törvényszéki irnokot a rimaszombati kir. törvényszékhez helyezte át.

Kinevezés. A helybeli kir. pénzügyigazgatóság Guttenstein Frigyes nagyrőcezi lakost az ottani adóhivatalhoz ideiglenes díjtalan gyakornokká nevezte ki.

Halálozás. Városunk kereskedő testülete egyik tekintélyes, köztisztelőben álló tagja hunyt el a napokban. Tibély Zsigmond, a helybeli kereskedő-testület volt elnöke, a kereskedelmi és iparkamara tagja, kir. törvényszéki kereskedelmi ülnök, a takarékpénztár igazgatósági és az állami elemi iskola gondnokságának tagja folyó hó 3-án 66 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Szolid, megbízható és jóhírű kereskedő volt, ki évtizedeken át bizalmasul állott, s mint az első magyar általános biztosító-társaság főügynöke, mintaszerű pontossággal vezette a biztosítási ügyeket. Halála őszinte részvétet keltett városzerte, s a takarékpénztár, a kir. törvényszék és az állami elemi iskola épületére kitűzték a gyászlobogót. A folyó hó 4-én végbement temetésén a részvét impozáns módon nyilvánult. Glaufl Pál ág. ev. lelkész a ravatal felett megható beszédet mondott. A gyászestéről a család következő jelentést adta ki: „Özv. Tibély Zsigmondné szül. Badini-Hudoba Emma, mint neje; Tibély László, Tibély Etelka férjezett Tibold Ferenczné, mint gyermekei; Tibold Ferencz mint vő és ezek gyermekei mint unokák, a számos rokonság nevében is fájdalommal tudatják forrón szeretett férje, édes-, illetve nagatyjuk, após és rokonuk Tibély Zsigmondnak a rimaszombati keresk. testület elnökének, a rimaszombati kir. törvényszék keresk. ülnökének s a rimaszombati takarékpénztár igazg. tagjának életének 66-ik, legboldogabb házasságának 38-ik évében folyó évi február hó 3-án, reggeli 4 órakor hosszas szenvedés után bekövetkezett halálát. A boldogult hű temetési folyó hó 4-én, délután 3 órakor fog az ág. ev. egyház szertartása szerint a helybeli sirkertbe elhelyeztetni. Áldás és béke poraira!”

A honvédség kötelékéből való elbocsátás. A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletével Fráter Sámuel és Pongrácz Dezső beszerzebányai 16. honvéd-

gyalog ezredbeli tart. hadnagyok a szolgálati, illetve védkötelezettség teljesítése után viselt tisztí rendfokozatuk megtartása nélkül, továbbá Kolbenhegy József nyustyai lelkész a beszerzebányai 16. hadkiegészítő parancsnokság nyilvántartásában álló evangélikus tartalékos honvéd segédlelkész szolgálati kötelezettségének teljesítése után viselt segédlelkézi rendfokozata megtartása nélkül, saját kérelmükre 1900. évi február hó 1-ével a honvédség kötelékéből elbocsátatnak.

Közgyűlések. A rimaszombati takarékpénztár folyó február hó 26-án délelőtt 9 órakor saját helyiségében tartja évi rendes közgyűlést. — A tornallyai takarékpénztár XXVII-ik évi rendes közgyűlést folyó hó 13-án délelőtt 10 órakor az intézet hivatalos helyiségében fogja megtartani.

Gazdasági cselédek és munkások jutalma. A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi miniszterium által a hosszú időn át egy helyben tisztességesen és becsületesen szolgált e vármegyében 8 gazdasági cseléd részére adományozott díszoklevélnek és egyenkint 50 korona jutalomdíjnak ünnepélyes kiosztására főispán Ó Méltósága által határidőül folyó évi február hó 19-ik napjának délelőtt fél 10 órája tüzetvén ki, — mikor is a vármegyei székház kisebb tanácskozási termében, ugy a díszoklevelek, mint a jutalomdíjak a megjutalmazottaknak ünnepélyesen fognak átadatni. — A gazdasági cselédek és munkások, kik jutalmat kapnak, következők: Bódi János, Balázs András, Dávid János, Terpák János, Zdzinszki János, Varga János, Filep Fűrjes István és Lukács János.

A kereskedő-íffak bálja. A helybeli kereskedők között élénk készülődések folynak a f. hó 18-án a „Három Rózsa“ nagytermében rendezendő bálra, melyet a miskolci 5-ik gyalogezred zenekarának hangversenye előz meg. A hangverseny műsora ez: 1. Lehártól: „Magyar népdal-induló.“ 2. Bahtól: A „Tavaszi ébredése“ idyll. 3. Kéler Bélától: „Magyar vígdalmű-nyitány.“ 4. Komzától: „Egyveleg.“ 5. Davidsohntól: „Ábránd a „Sulamith“ című operából. 6. Strausstól: „Wiener Kinder“ keringő. 7. Verdittől: A „Jeane d'arc“ című opera nyitánya — Ezután kezdődik a tánc, melyhez a zenét felváltva szolgáltatja a katonai és cigány zenekar. A mulatságra a belépti-díj 2 korona, karzati-jegy ugyanannyi. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

Sár mindenfelé. Tulajdonképp nem azért akarunk e helyen kifakadni, hogy mindenfelé sárban járunk, hiszen eléggé szidjuk magunk között ezt az átkozott időjárást, melyre egyáltalán nincs hatással a nyilvánosság előtt való szidalmazás. De már abban joggal emeljük fel szavunkat és kifejezzük megbotránkozásunkat hogy városunkban a legnagyobb forgalmu utcák tisztogatására semmi gondot nem fordítanak, ha valaki azt a fáradságot veszi magának és ebben a csatagos időben a napnak azon óráiban, mikor a gyermekek iskolába mennek vagy onnan eljönnek, az ugynevezett „esurgó“ mellé áll, lehetetlen, hogy ne sajnálkozzék a szegény kis lányokon, kik bokán felül erő sárban kénytelenek az iskola épületéhez átgázolni. Míg katonaság volt az épületben, addig mindig rendesen elkapták a sarat, s az egyik oldal járdájáról át lehetett jutni, de most, a mikor az iskolás gyermekek egészsége érdekében kellene tisztán tartani az utat, akkor nincs, a ki gondoskodik. Valóban esedéljük, hogy nincs a város vezérégyénéi között senki, — holott a gyermekek révén az egész város érdekelve van, — ki felelőnek szavat ez ügyben. Elvárjuk a város intézőségétől, hogy jogos felszólalásunkat figyelembe veszi és gondoskodni fog arról, hogy az iskola a kis leányok részére sár nélkül is megközelíthető legyen.

Ménkiosztás. A helybeli mentelepóztálynál az állami ménék fedezettési állomásokra való kiosztása f. hó 5-én ment végbe. Ez alkalomból városunkba érkeztek f. hó 4-én: Fadallah El Hedad Mihály ezredes, bábolnai méntelepi parancsnok, Perczel Dénes kapitány, debreczeni ideiglenes parancsnok, továbbá: Szentiványi Árpád, Kubik Béla, gróf Degenfeld orsz. képviselő, Hámos Árpád, Bárczay L. földbirtokosok stb. Ezek jelen voltak a ménék kiosztásánál, hol megjelent Hámos László főispán is.

Jelmezbál Tamásfalván. A tamásfalvai Petőfi-egylet — mint értesülünk — február 27-én saját könyvtára javára jelmezbált rendez, melyre már a jelmezek is megérkeztek. Tekintve ennek az ifjú egyletnek szép és nemes irányát, kívánjuk, hogy fáradozásukat siker koronázza. A rendezendő bál iránt nagy az érdeklődés, a rimaszombati intelligens társadalom több tagja készül a mulatságot meglátogatni.

Anyakönyvi kimutatás. A rimaszombati állami anyakönyvi hivatalnál 1900. január havában következő születések, házasságok és halálozások jelentettek be: Született összesen 22 gyermek, ebből fiu 11, leány 10, halva született 1; ezekből törvénytelen 7 gyermek. Házasságot kötött: Mikó József Konczos Paulinával, vegyes vallásuk; Zibrin Balint Btki Erzsébettel, vegyes vallásuk. Elhaltak: Szepesi Gyula 28 éves. Benko János 48 éves. Sebesi Simko Ferencz 61 éves. *Bálint József 34 éves. Simon Mária 2 naps. Schönfeld Etelka 24 éves. *Özv. Vasok Jánosné 73 éves. *Rusznák István 55 éves. Balázs Istvánné 44 éves. Kalocsay Lajosné 75 éves. Abonyi János 71 éves *Trubint Lukács 48 éves. Habán Pál 36 éves. Gabonás József 10 hónapos. *Doroska György 70 éves. Markovics Mária 6 hónapos. Lipesey Lajos 4 hónapos. 1 gyermek halva született. — A *gal jelöltek kórházban haltak el.

A közsvényes és csuzos betegek ne mulasszák el a hirneves Zoltán-féle közsvény kenőcsöt használni, mert e páratlan kítűnő szer még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek és éveken át különböző szereket, gyógyfürdőket eredménytelenül használtak, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idéz elő. Kapható Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerüzében üvengenként 2 koronáért Budapesten.

Egészségügyi kimutatás. A vármegye tisztí főorvosának január havi jelentése szerint január 1-től január 31-ig terjedő időszakban előfordult fertőző megbetegedések: *Vörheny:* Nagy-Rőcze 2, Rozsnyó 1, Fekete-Lehota 11 (meh. 2), Csetnek 2, Rochfalva 5 (meh. 2), Tornallya 2 (meh. 1), *Kanyaró:* Telgárt 33 (meh. 2), Likér-telep 1, Alsó-Sajó 9 (meh. 1), Betlér 3, Sztárnya 1. *Hasi hagymáz:* Hisnyó 2, Murány-Hosszurét 1, Závadka 3 (meh. 1), Beje 1, Deresk 1, Putnok 1, Sánkfalva 1.

Kubelik Jan, a híres hegedűművész február 16-án Miskolcra a Seper szálloda nagy termében bucsúhangversenyt rendez. Felhívjuk a hirdetésre olvasónk figyelmét!

Tűzoltó jelmezbál Putnokon. A putnoki önkéntes tűzoltó egyeslet f. hó 18-án a „Vám“ vendéglő nagytermében zártkörű jelmezbált rendez. A rendező bizottság élén állanak: Dr. gróf Serényi Béla egyleti elnök. Hönseh Ede, egyleti alelnök. Friedl György, parancsnok. Fekete Nándor, tiszteletbeli főparancsnok. Dr. Ursziny Gyula, egyleti orvos. Kricsa Viktor, Póka Gyula, *Tannenbaum* Bernát, felügyelő bizottsági tagok. — Kezdeté este 8 órakor. Belépti-díj: személyjegy 2 korona, családjegy 4 korona.

Közgyűlés. A rimamurány-salgótarján vasmű-részvénytársaság folyó 1900. évi február hó 17-én délelőtti 10 órakor Budapesten, a társaság központi irodájában (VI., Andrassy-ut 2) tartja rendkívüli közgyűlést, melynek tárgyai a részvénytőke fölemelése, az alapszabály módosítása és választás az igazgatóságba

Nyilvános nyugtázás.

A Rimaszombat és vidéke jótékony nőegyesület bálján az összes bevétel 1917 kor. 56 fil. az összes kiadás 917 kor. 56 fil.

s így a tiszta jövedelem 1000 kor. volt.

(1000 korona! Árváknak és elaggottaknak. Hát biz' ez oly lélekemelő, fényes eredmény, melynek Rimaszombat béli krónikáiban talán párja sincs! Az óriási, erkölcsi diadal mellett legfőbb elismerése az áldozatkész közönség részéről annak a nemes buzgóságnak, fáradozásnak, melylyel a nőegyesület elnöksége és a köröttük csoportosult rendező hölgybizottság e sikerült estélyt létesítették! De, miut az alábbiakból kiténik, elismerés és hála illeti a nagyközönséget is, mely e páratlan eredményhez nagyban hozzájárult. Szerk.)

Ételneműeket adtak: Samarjay Jánosné. Máriássy Lászlóné. Marikovszky Istvánné. Molnár Józsefné. Kubinyi Bertalonné. Eperjessy Józsefné. dr. Löcherer Tamásné. Széplaky Lajosné. Bornemisza Lászlóné. Joós Elek. Szentmiklóssy Gyuláné. Kemény Erzsike. ifj. Sütő Istvánné. Lokcsánszky Endréné. Beliczky Victor. Jurasko Jakabné. Kishonthy Józsefné. özv. Zwicker Ottoné özv. Henney Kálmánné. dr. Cziner Miksáné. Bodon Józsefné. Heksch Bertalonné. Bródi Bertalonné. Lefkovic Albertné. Kohn Adolfné. özv. Miskolczy Istvánné. dr. Lichtschein Adolfné. Stolez Mártonné. Filep Benjáminné. Kalla Mihályné. dr. Wallentinyi Dezsőné. Farkas Ábrahámné. Szabó Lajosné. Rakotnyay Danóné. Török Klemma id. Sütő Istvánné. Ruhényi Béláné. Schmed Margit Farkas Zoltánné. Hevessy Bertalonné. Benkár Pálné. Ruszkay Gyuláné.

Pénzadományt küldtek: Ujhazy Tivadarné. Kern Adolfné. Frank Adolfné. Holländer Lajosné. dr. Kármán Aladárné. Czinke Istvánné. Baksay Istvánné. Pongrácz Pálné. Liszka Józsefné. Bornemisza Lászlóné. Bernáth Gyuláné. Dapsy Józsefné. Zehery Istvánné. Kovács Rubini Antónia. Terhes Pálné. Vozáry Györgyné. Glaufl Pálné. Marton Jánosné. Kubinyi Ferenczné. Medveczky Sándorné. Tóth Józsefné. Polgáry Károlyné. Szabó Györgyné. dr. Veres Samuné. Kerekes Dezsőné. Kubinyi Aladárné. Lengyel Györgyné. dr. Rárossy Gyuláné. dr. Szeless Ödönné. Pitta Lipótné. dr. Mesko Miklósné. Szakall Vinczéné. Józsa Antalné. Bodor Arminné. Aitdorfer Istvánné. dr. Krausz Gyuláné. Institorisz Endréné. özv. Káposztás Józsefné. özv. dr. Szabó Samuné. Tomcsányi Lászlóné. Nagy Ferenczné. Baksay Józsefné. özv. Mészáros Kálmánné. Nagy Zoltánné. Feketéné Otte Hedvig Illés Gyuláné. Molnár Lajosné. Szentmiklóssy Augusztá. Ethey Aranka. Grosinger Miksáné. Szabó Károlyné. Borsody Károlyné. Kolbay Sándorné. özv. Kriston Lászlóné. Törköly Józsefné. Jelinek Bertalonné. Szeman Endre. Madarász Pálné. Cseh Istvánné. Szakall Istvánné. Hevessy Bertalonné. Hevessy Sándorné. Sarlay Pálné. Mátócsy Pálné. Marikovszky Emma.

Felülfizettek: Szentiványi Árpád 50 korona. Máriássy László Marikovszky Géza és neje. Radvánszky Károlyné. Schulhof Pál 10—10 korona. Radvánszky György. Samarjay János. Bornemisza Elemér. Hámos László. Szeman Endre. Lindtner Géza 8—8 korona. Frank Adolf. Grosinger Miksa. Fekete Pál 6—6 korona. Institorisz Endre. Horváth József dr. Cziner Miksa. dr. Lichtschein Adolf. Szöllőssy Juliska. Józsa Antal. Schmed Bernát. Lukács Géza és neje. Horváth Zoltán 4—4 korona. Marikovszky Emma. Müller Vilmos Jurasko Jakab Benkár Pál. Pappszász József. ifj. Glaufl Pál. Hevessy László Abonyi Pál. Bodon József. Zachar Gusztáv. dr. Szeless Ödön. Hamaliár Lajos. Tornallyai Dezsőné. Gömöri Edéné. Komáromy Géza 2—2 korona. Böhm János és Bihari Géza 1—1 korona.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÁBELY MIKLÓS.
A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Magán-hirdetések.

Meghívás.

**a rimaszombati takarékpénztár
1900. február hó 26-án**

délelőtt 9 órakor saját helyiségében megtartandó

rendes évi közgyűlésére.

Tárgyak:

1. Igazgatósági jelentés az 1899. év üzletéről.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a számadás és mérleg megvizsgálása felől.
3. Osztalék meghatározása.
4. Az igazgatóságból elhalt és a sorrend szerint kilépő tagok helyeinek betöltése.
5. A felügyelő-bizottság és napibiztosok megválasztása.

Rimaszombat, 1900. február hó 7.

Az igazgatóság.

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombatban, az Erzsébet-tér leg-
élénkebb forgalmu helyén **egy nagy
bolt**, — mely két részre is osztható,
— hozzá kényelmes lakás folyó évi
márczius hó 15-től bérbe kiadó.
Bővebb felvilágosítás **Blau Vilmos**
férfi szabó üzletében nyerhető. 1-2

Kiadó lakások.

Rimaszombatban, a **Ferenczi-utca 6. sz. a.**
épületben, a kir. közjegyzői hivatal tőzsomszédságában
folyó év **május hó 1-től** két lakás bérbeadó. 1-ső:
egy utcai lakás 3 szoba, konyha, kamara, előcsarnok,
pince, fatartó és kert. — 2-ik: egy udvari lakás, 2
szoba, konyha, előcsarnok, pince, fatartó és mellékhelyi-
ségekkel.

Ugyanitt 1 vinczellér család almágyi szőlőm meg-
munkálására jó fizetési feltételek mellett azonnal felfog-
adtatik. Ojtványok kezelésében jártas előnyben részesül.
Ertekezhetni **Benyó Béla** Deák Ferencz-utcai
lakásán.

KUBELIK JAN

világhírű hegedűművész **magyarországi bucsu-
hangversenye Miskolczon, 1900 évi feb-
ruár hó 16-ik** napján a Seper-szálloda
nagytermében tartatik meg.

Kubelik Jan, a század legnagyobb hegedű-
művésze, mesteri, mondhatni fenomenalis játékával
rövid idő alatt egész Európát hódította meg magá-
nak. **Kubelik**, ki néhány nappal ezelőtt egy a
fővárost, mint Miskolczot, a lelkesedés extázisába
hozta, **február hó 16-ik napján** fog **Miskol-
czon** másodsor, Magyarországon utoljára hang-
versenyezni.

Alólírott cég, ki Kubelik első vidéki hang-
versenyét rendezte, a tömegesen hozzánk érkezett
felszólításoknak engedve, tetemes anyagi áldozatok
hozásától sem rettenve vissza, egy második hang-
verseny rendezését szükségesnek látta.

Ezen hangversenynyel a közönség oly ritka
műveltségben fog ismét részlesülni, a minőben egy-
hamar jöhet soha többé, alkalma nem nyílik.

A rendkívül érdekes hangverseny február hó
első felében tartatik meg a Seper szálloda nagy-
termében.

Kezdete 8 órakor.

A hangverseny napját külön körlevélben és hir-
lapok útján tudatjuk

Helyárak: Körzsek (bárony zsölye) I—II.
sor 4 frt. Körzsek III—V. sor 3 frt. Zártszék
I—VIII. sor 2 frt. IX—XII. sor 1 frt. 50 kr.
Számozott karzati ülőhely 1 frt. Állóhely 1 frt.
Deák-jegy 60 kr.

Jegyek előre válthatók Miskolczon

Verő I. és Társa
könyvkereskedésben.

Hirdetmény.

A tornallyai takarékpénztár

XXVII.

évi rendes közgyűlését

1900 évi február hó 13-ik napjának délelőtti
10 órájkor az intézet hivatalos helyiségében fogja meg-
tartani, melyre a t. cz. részvényesek azon megjegyzés
mellett hivatnak meg, hogy az eredeti vagyon-mérleg, a köz-
gyűlés elé terjesztendő jelentések és javaslatok a köz-
gyűlést megelőző nyolcz napon át az intézet helyiségé-
ben délelőtt 9—12 órákor megtekinthetők.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a
lefolyt üzleti évről.
2. A beterjesztett mérleg jóváhagyása, s a felment-
vény megadása.
3. A tiszta jövedelem mikénti felosztása.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság megvá-
lasztása.
5. Az alapszabályok értelmében bejelentendő indít-
ványok.

Tornallya, 1900. évi január hó 30-án.

**A tornallyai takarékpénztár
igazgatósága.**

Eladó tenyészkanok.

A rimaszombati m. kir. földmives
iskola gazdaságából eladó 20 darab
tiszta vérű egy éves **mangalicza
tenyészkan**, darabja 60 korona

Az igazgatóság.

2-2

SCHWARZ I.

órás és ékszerész
RIMASZOMBAT, Erzsébet-tér.

Hogy a n. é. közönség igényeit a mindennemű órák
pontos javításait illetőleg is teljesen kielégíthessem,
órás műhelyemet egy **kiváló szakképzettségű**
munkaerővel láttam el, úgy hogy órák műhelyemet
a legtisztább lelkiismerettel ajánlhatom a n. é. köz-
önség pártfogásába. — A midőn még felemlitem,
hogy mindenkor nagy választékban művészi kivitelű

arany-, ezüst-, * * * * *

ékszer- és óra-raktárt

— határozott szolid árak mellett — tartok és üz-
letem jó hírnevének további fentartása végett min-
dentéle szakmamba vágó megrendeléseket különös
gonddal és pontossággal eszközölök, és végül, hogy
szívesen küldök kívánatra vidékre választékokat.

Maradtam

teljes tisztelettel

SCHWARTZ I.

3-3

órás és ékszerész.

Hirdetmény.

5681. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék, mint
tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Rimaszombat ren-
dezett tanácsu város** végrehajtatónak **Spisák Zsu-
zsanna** férj. **Matécska Pálné** tamásfalai lakos vég-
rehajtást szenvedő elleni 56 frt 70 kr. tőke s jár. iránti
árverési ügyében a végrehajtási árverést az 1881. évi 60.
t. cz. 144. és a következő §§-ai értelmében a rimaszombati
Kir. törvényszék területén levő Tamásfala községben
fekvő, a tamásfalai 55. sztkjvben foglalt 63 hrsz számú
ingatlan haszonélvezete és Spisák Zsuzsanna férj. Matécska
Pálné nevében álló 58 összeirási számú felépítményre a
400 frtban ezennel megállapított kikiáltási becsárban a
C: 1—2 alatt Spisák György és neje szül. Lévai Borbála
javára bekebelezett szolgalmi jog épségben tartása mel-
lett elrendelte, annak megtartására határnapul **1900. évi
márczius hó 16-ik** napjának d. e. 10 óráját Tamás-
falan a község házához tüzte ki, mely alkalommal a fent
körüli ingatlanok a becsáron alól is elfognak adatni
Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át
azaz 40 frtot készpénzben vagy az 1882. évi 60 t. cz.
42. §-ban jelzett és az 1881. november 1-én 3333. sz. a.
kelt igazságügyminiszteri rend. 8. §-ában kijelölt óva-
dekképes értékpapirban a kiküldött kezeihez letenni, vagy
az 1881. évi 60 t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróság útján előleges elhelyezéséről kiállított el-
ismervényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati Kir. törvényszék, mint tkkvi hatóság
1899. évi november hó 27-én.

Kovács, kir. tszki bíró.

VÁRADY JÁNOS

kütmester

F.-SENYE, u. p. BOLDVA.

Elvállal mély kutak fúrását, felszere-
lését és egyéb földkutatásokat 100 mé-
ter mélységig.

Iroda és műhely: P.-Senye (u.
p. Boldva) saját ház.

2-6

Meghívás.

A nagyroczei takarékpénztár
ez évi

rendes közgyűlése
márczius hó 5-én délután 2 óra-
kor fog az intézet helyiségeiben meg-
tartatni, melyre a t. cz. részvényesek
meghivatnak,*)

Tárgyak:

1. Igazgatóság és felügyelő-bizottság
évi jelentése az intézet állásáról
2. Mérleg jóváhagyása s ennek
folytán az igazgatóság és felügyelő-
bizottság fölmentése.
3. Az osztalék megállapítása.
4. A felügyelő bizottság választása.
5. Szabály szerinti indítványok

Kelt Nagy-Röczén, 1900. jan. 16.

Az igazgatóság.

*) **Jegyzet.** A felügyelő-bizottság által meg-
vizsgált zárszámadás, az igazgatóság és felügyelő-
bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az inté-
zet hivatalos helyiségében (9—12-ig) az érdekeltek
által megtekinthető.

2-3

Meghívó.

A **nagyroczei népbank részvény-
társaság** t részvényesei Nagy-Röczén, az in-
tézet saját házában folyó 1900. évi **márczius
hó 4-én** délután 2 órákor tartandó

rendes közgyűlésre

tisztelettel meghivatnak.

Közgyűlés tárgyai:

1. Közgyűlési elnök választása.
2. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelen-
tése.
3. Mérleg és számadás jóváhagyása.
4. Tiszta jövedelem felosztása.
5. Tisztviselők, igazgatóság, igazgató-választ-
mány és felügyelő-bizottság választása.
6. Netáni indítványok.

Nagy-Röczén, 1900. február 3.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az eredeti vagyonmérleg, a közgyűlés elé terjesztendő
jelentések és javaslatok a keresk. törvény 198. §-a ér-
telmében a közgyűlést megelőző 8 napon át az intézet
helyiségében délelőtt 9—12 óráig megtekinthetők.

Hirdetmény.

614 sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi
LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi,
hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1899. évi 5445.
számu végzése következtében **Kovács Miklós** által
képviselet **tornallyai takarékpénztár** javára **Han-
gonyi István és társai** ellen 107 frt s járuléka
erejéig 1899. évi október hó 20 án foganatosított kielé-
gítési végrehajtás útján lefoglalt és 589 frtra becsült
juhok, lóhere, széna, igás-szekér és eszlőgépből álló in-
góságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi kir. járásbíró V.
389. 1899. sz. végzése folytán 107 frt tőkekövetelés, en-
nek 1898. évi augusztus hó 21. napjától járó 6% ka-
matai és eddig összesen 41 frt 88 krban biróilag már
megállapított költségek erejéig Urajon alperesnél leendő
eszközlésére **1900. évi február hó 10-ik nap-
jának** délelőtti 10 órája határidőül kitézetik és ahhoz
a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107.
és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbb
bet igérőnek becsáron alul is el fognak adatni

Kelt Rimaszécs, 1900. január hó 24. napján.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.

Meghívás.

A **jolsvai takarékpénztár**
részvénytársaság ez évi közgyű-
lése **február hó 28-án** délutáni 2
órákor fog saját helyiségében megtar-
tatni, melyre a t. cz. részvényesek tisz-
telettel meghivatnak.

Tárgyak:

1. A közgyűlési elnök választása.
2. Az intézet állásáról és a lefolyt évi
eseményekről teendő vezérigazgatói jelentés.
3. A felügyelő-bizottságnak a lefolyt évi
üzletszámadás és mérleg megvizsgálásáról
szóló jelentése.
4. Az osztalék megállapítása.
5. Az igazgatóság és felügyelőség részére
a felmentvény megadása iránti határozat-
hozatal.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság
megválasztása.
7. Netáni indítványok.

Jolsván, 1900. január hó 29-én.

Hoffmann Miksa,
vezérigazgató.

2-3

Hirdetmény.

6039. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék,
mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Varga
Nándor** oldalfalai lakos végrehajtatónak **Körtvélyesi
István és neje szül. Demcsok Erzsébet** sa-
jópüspöki lakos végrehajtást szenvedő elleni 91 frt tőke
és járuléka iránti árverési ügyében a végrehajtási árve-
rést az 1881. évi 60 t. cz. 144. és következő §§-ai ér-
telmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő
sajópüspöki községben fekvő s a sajpüspöki 284. sz.
tjkönyvben **Körtvélyesi István és neje szül.
Demcsok Erzsébet** nevében álló 69. hrszamu és 116.
összeirási számú ház és beltelkekre a 406 frtban ezennel
megállapított kikiáltási árban elrendelte, annak megtartá-
sára határnapul **1900. évi április hó 9-ik** napja-
nak d. e. 10 óráját Sajópüspökiben a község házához
tüzte ki, mely alkalommal a fent körülírt ingatlanok a
becsáron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár
10%-át, azaz 40 frt 60 kr készpénzben, vagy az 1882.
évi 60 t. cz. 42. §-ában jelzett és az 1881. évi novem-
ber hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri ren-
delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a ki-
küldött kezeihez letenni, vagy az 1881. évi 60. t. cz.
170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elő-
leges elhelyezéséről kiállított elismervényt az árverés
megkezdése előtt átszolgáltatni.

Rimaszombati kir. törvényszék, mint telekkönyvi
hatóság 1899. évi december hó 16-án.

Kovács, kir. tszki bíró.